

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Ing. M. Č.**
zastoupen Odborová organizace FIN - Ostrava
sídlem Na Jízdárně 3162/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Nejvyšší státní tajemník**
sídlem Jindřišská 34, 110 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí Kárné komise II. stupně č. j. MV-204975-14/SR-2021, ze dne 19. 3. 2024, o kárném provinění a uložení kárného opatření,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Stanovisko žalobce:

1. Žalobce je státní zaměstnanec vykonávající službu u Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj, který byl uznán vinným kárným proviněním. S tím nesouhlasí.
2. Napadené rozhodnutí vydala kárná komise II. stupně zřízená u Ministerstva vnitra. Zákonem č. 448/2024 Sb., byl novelizován od 1. 1. 2025 zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě. Došlo ke změně úpravy, kdy bylo mj. zrušeno kárné řízení a kárné komise II. stupně zřízené u Ministerstva vnitra. Vzhledem k tomu, že působnost Ministerstva vnitra stanovená zákonem o státní službě je svěřena sekci pro státní službu, v jejímž čele stojí nejvyšší státní

tajemník, jak to vyplývá § 13 odst. 2 a 4 zákona o státní službě, pasivní žalobní legitimace přešla ze zrušené kárné komise II. stupně na nejvyššího státního tajemníka.

3. Prvostupňový orgán (kárná komise I. stupně) žalobce uznala vinným ze tří kárných provinění. Ohledně dvou z nich (kontakt jiné úřední osoby ze služebního telefonu ve služební době dne 29. 1. 2018 a vytvoření dokumentu – žádosti dne 24. 9. 2019) bylo prvostupňové rozhodnutí předchůdcem žalovaného (kárnou komisí II. stupně zřízená u Ministerstva vnitra, dále jen žalovaný) zrušeno a řízení zastaveno nyní napadeným rozhodnutím pro neprokázání skutku.
4. Ohledně třetího z nich žalovaný upravil právní kvalifikaci vypuštěním ustanovení § 77 odst. 1 písm. f) a o) zákona o státní službě jako nadbytečných, doplnil skutek o uvedení manželky jako jednatelky uvedeného daňového subjektu a uznal žalobce vinným, že *jako státní zaměstnanec vykonávající službu ve Finančním úřadu pro Moravskoslezský kraj – sekce Územní pracoviště Ostrava III – odbor kontrolní – Oddělení kontrolní I tým, že ve dnech 3. 8. 2018 a 27. 8. 2018 opakovaně zneužil postavení státního zaměstnance ve správním úřadu, když zneužil zaměstnavatelem přidělených přístupových práv do Automatizovaného daňového informačního systému (dále jen „ADIS“) a v rozporu se svými zákonnými povinnostmi, interními akty řízení a zcela v rozporu s rozsahem a obsahem vlastní služební činnosti a se svěřenými kompetencemi a úkoly, v ADIS neoprávněně vyhledal, nahlédl a seznámil se s dokumenty (a v nich obsaženými informacemi) vedenými v elektronickém spisu daňového subjektu BMC servis, s.r.o. DIČ: CZ03295249, se sídlem Fryčovice 745, 739 45 Fryčovice (dále „BMC“), jehož jednatelem (do 15. 5. 2021 i společníkem) byla jeho manželka, (zde uvedeny konkrétní data a časy nahlížení a čísla jednací), tedy zaviněně ve formě úmyslu porušil služební kázeň ve smyslu § 87 zákona o státní službě, neboť porušil povinnosti mu vyplývající z § 77 odst. 1 písm. c), a i) zákona o státní službě, dále z čl. 9 odst. 1 Směrnice č. 25/2013 generálního ředitele – Pořizování, evidence a vyřazování majetku, ve znění platném do 31. 5. 2019 (dále „Směrnice č. 25/2013“) a z čl. 3 odst. 3 služebního předpisu 13/2015. Tím podle žalovaného spáchal kárné provinění státního zaměstnance podle § 88 odst. 1 zákona o státní službě. Za kárná provinění bylo žalobci uloženo podle § 89 odst. 1 a 2 písm. b) zákona o státní službě kárné opatření snížení platu o 15 % na dobu 3 kalendářních měsíců.*
5. Žalovaný o prvostupňovém rozhodnutí rozhodoval podruhé, když jeho první rozhodnutí ze dne 21. 3. 2022 č. j. MV-204975-6/SR-2021 bylo zrušeno rozsudkem zdejšího soudu dne 23. 11. 2023, č. j. 25 Ad 8/2022-39. Důvodem zrušení byla nedostatečná opora skutkových zjištění ve spise pro první skutek, spočívající v kontaktu jiné úřední osoby ze služebního telefonu ve služební době dne 29. 1. 2018. Krajský soud se k dalším tehdy vzneseným žalobním námitkám nevyjádřil s výjimkou právní kvalifikace tohoto skutku. Žalobcovo kárné provinění bylo spatřováno v porušení povinnosti § 77 odst. 1 písm. i) zákona o státní službě. Krajský soud k tomu uvedl, že z tohoto ustanovení vyplývá povinnost zdrženlivosti státního zaměstnance při jednáních, ve kterých koliduje zájem veřejný a zájem soukromý, kteroužto kolizi je povinen žalovaný při aplikaci tohoto ustanovení konkrétně specifikovat (odstavce 34 a 35 cit. rozsudku 25 Ad 8/2022).
6. První žalobní bod nynější žaloby na tento závěr krajského soudu navazuje. Žalobce tvrdí, že žalovaný nedodržel závazný právní názor o povinnosti vyložit veřejný zájem při podřazení kárného provinění pod § 77 odst. 1 písm. i) zákona o státní službě.

7. Dále žalobce namítl, že jeho přístupová práva mohly být zneužity, což dovozoval z toho, že u jednání dne 9. 7. 2019 byl přihlášen předseda a „pod jeho přístupovými právy“ psala zapisovatelka, na což rovněž u jednání poukázal.
8. Podle žalobce nemůže dojít ke zneužití práv, když tato jsou k dispozici pouze v rozsahu nezbytném z hlediska zastávané funkce nebo plnění služebního úkolu.
9. Žalobce nesouhlasil ani s výší uloženého trestu. Žalobce byl odsouzen k druhému nejtěžšímu trestu, aniž by žalovaný definoval chráněný zájem. Podle žalobce u vytýkaného skutku neexistuje společenská škodlivost.

Stanovisko žalovaného:

10. Žalovaný považovala tvrzení žalobce o možném zneužití jeho přístupových práv za spekulativní. Kárná komise I. stupně podrobně popsala postup přihlašování do PC a počítačových sítí pomocí čipové karty a zadáním osobního identifikačního čísla. Při vzdálení se z dohledu od PC je uživatel povinen zabránit neoprávněnému použití PC a počítačových sítí jeho uzamčením, popř. vyjmutím čipové karty z čtečky. U předmětného jednání byl přihlášen předseda komise a po dohodě členů komise zapisovala JUDr. K., přičemž předseda byl po celou dobu přítomen a sledoval zápis a svou čipovou kartu měl pod kontrolou. Žalovaný nesouhlasil ani s úvahou, že by žalobce měl mít legitimní očekávání, že při využití přidělených práv nemůže dojít ke zneužití informačního systému. I kdyby byla přístupová práva žalobce nesprávně nastavena, žalobce nebyl oprávněn zjišťovat v rozporu se svými úkoly neveřejné informace z daňové kontroly vedené u společnosti spojené s jeho manželkou. K nespecifikovanému veřejnému zájmu žalovaný poukázal na to, že v napadeném rozhodnutí přisvědčil kárné komisi I. stupně, že se ještě před doručením zmocněnci daňového subjektu seznámil s výsledky kontrolního zjištění, čímž získal informace o taktice správce daně v daňovém řízení, které mohly být zneužity při dalším počínání daňového subjektu. Nesouhlasil ani s tím, že by nerespektoval závazný právní názor krajského soudu, vyslovený ve zrušujícím rozsudku, neboť tento byl vysloven ve vztahu ke skutku, o kterém bylo prvostupňové řízení rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno.

Posouzení krajským soudem

11. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná; ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
12. Žalobce namítl nerespektování závazného pokynu zdejšího soudu vysloveném v citovaném rozsudku 25 Ad 8/2022. Krajský soud se v něm ve vztahu k skutku, o které bylo již řízení zastaveno, vyslovil k aplikaci § 77 odst. 1 písm. i) zákona o státní službě, který ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí zněl: *státní zaměstnanec je povinen zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance.* Nejedná se tak o závazný právní názor, neboť byl vysloven

k samostatně projednatelnému skutku a jeho právnímu posouzení, o kterém se však již řízení nevede.

13. Nicméně není žádný důvod pro to, aby vyslovené nebylo použitelné při aplikaci téhož ustanovení na nyní projednávaný skutek, který byl rovněž podřazen pod § 77 odst. 1 písm. i) zákona o státní službě. Žalobce tvrdí, že pro porušení povinnosti vyplývající mu z § 77 odst. 1 písm. j) zákona o státní službě by musel svým jednáním vyvolat nebezpečí potenciálního středu veřejného zájmu spočívajícím ve správném zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady s osobním zájmem žalobce, k čemuž nedošlo. V tom se však žalobce mylí. Tuto možnou kolizi shledala již kárná komise I. stupně v tom, že žalobce se seznámil s dokumenty a v nich obsaženými informacemi vedenými v elektronickém spisu daňového subjektu BMC servis, s.r.o., jehož jednatelem (a do 15. 5. 2021 i společníkem) byla manželka žalobce, zejména pak s výsledky kontrolního zjištění ze dne 24. 7. 2018, v důsledku čehož mohl daňový subjekt, s žalobce spojený rodinnou vazbou, zneužít v daňovém řízení, protože takto získal přehled a informace o taktice správce daně. Podle kárné komise I. stupně žalobce postupoval úmyslně, promyšleně a kontinuálně (strana v daňovém řízení 18 prvostupňového rozhodnutí). Žalovaný správnost závěrů kárné komise I. stupně potvrdil, když se k nim přihlásil. Z ustálené judikatury správních soudů (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, rozsudky NSS ze dne 28. 12. 2007, č.j. 4 As 48/2007 - 80, ze dne 26.3.2008, č. j. 9 As 64/2007 - 98, ze dne 29.11. 2012, č. j. 4 Ads 97/2012 - 66 či ze dne 10. 12. 2020 č. j. 4 As 216/2020 - 30) vyplývá, že rozhodnutí správních orgánů prvního a druhého stupně tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek. To platí tím spíše, když odvolací orgán vychází ze stejného spisového materiálu, resp. stejných skutkových zjištění jako správní orgán prvního stupně (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2017, č. j. 7 Azs 86/2017 - 33).
14. Krajský soud se s názorem správních orgánů ztotožňuje. Zákonodárce zákonnou úpravu postavil na potencialitě kolize. Tím, že se žalobce seznámil se skutečnostmi, vyplývajícími ze daňového spisu kontrolovaného daňového subjektu v době, kdy tyto nebyly ještě daňovému subjektu oznámeny, přičemž jednatelkou a dříve i společnicí tohoto subjektu byla manželka žalobce, a současně žalobce působil u tohoto daňového subjektu jako odborný konzultant, došlo k ohrožení správného výběru daní tím, že se daňový subjekt dozvěděl informace dříve, než jej s nimi správce daně seznámil, což mohlo správné stanovení daně ohrozit, neboť mohlo daňový subjekt vést k přijetí úkonů či opatření, které by jinak neučinil a které by správné stanovení daně ztížily či znemožnily. Tím se do kolize dostal veřejný zájem na správném stanovení daně se soukromým zájmem žalobce, kdy je v jeho zájmu, aby daň byla daňovému subjektu, jehož jednatelkou a dříve společnicí, byla žalobcova manželka, stanovena nikoliv ve správné výši, ale výši co nejmenší, neboť z nesprávně nízké daňové povinnosti daňový subjekt a skrze něj i manželka a tedy i žalobce ekonomicky profitují.
15. Správní orgány se tedy správně zabývaly tím, zda je zde potenciál kolize zájmu veřejného a soukromého, jako předpokladu pro porušení povinnosti žalobce vyplývající mu z citovaného § 77 odst. 1 písm. i) zákona o státní službě. Žalobní námitka tedy není důvodná.
16. Žalobce dále namítl, že jeho přístupová práva mohla být zneužita. Na podporu tohoto svého argumentu poukázal na jednání, o kterém byl sepsován protokol odlišnou osobou od osoby, jejíž přístupová práva byla k přístupu do počítačové sítě použita.
17. Podle žalovaného jde o tvrzení spekulativní. Krajský soud se s tímto ztotožňuje. Žalobce v žalobě a ani ve správním řízení netvrdil, že by jeho přístupová práva při vytykaném

nahlížení do daňového spisu daňového subjektu BMC servis s. r. o. byla zneužita. Netvrdil ani nic konkrétního k tomu, že by právě v okamžiku nahlížení zneužita být mohla, a z čeho tak dovozuje. Jak dovedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“* Krajský soud tedy na tuto obecnou a spekulativní námitku žalobce rovněž obecně uvádí, že ze spisu nevyplývá žádné zneužití jeho práv v okamžiku vytýkaného nahlédnutí do daňového spisu daňového subjektu BMS servis s. r. o. Poukáz na to, že i protokol o jednání před žalovaným sepisovala jiná osoba, než osoba přihlášená, nic nevypovídá o tom, že se tak stalo i v případě žalobce; nadto se tak podle sdělení žalovaného jednalo o dohodnutý postup. Ani tato námitka důvodná není.

18. Žalobce namítl, že nemohl svá přístupová práva zneužít, když mu nahlížení do předmětného daňového spisu umožnily.
19. Kárná komise I. stupně považoval postup žalobce za zneužití přístupových práv s odkazem na § 12 daňového řádu a s odkazem na čl. 4 odst. 1 směrnice č. 38/2018 generálního ředitele – Zásady přístupových práv v automatizovaném daňovém informačním systému, neboť při vedení spisu se dodržuje zásada jediného odpovědného zaměstnance (úřední osoby), která je kompetentní (tj. oprávněna a zároveň povinná) jednat v daném okamžiku, a rozsah přístupových práv je dán přidělenými „standards“ podle vykonávané služební činnosti. Skutečnost přidělení přístupových práv do ADIS v určitém rozsahu neznámá, že zaměstnanec může s daty nakládat libovolně; je vždy omezen mj. zásadou jediného odpovědného zaměstnance.
20. Žalovaný se tomuto v napadeném rozhodnutí nevyjádřil, neboť žalobce v odvolání ani v jeho doplněních žádnou námitku proti této argumentaci neuplatnil. Krajský soud se nyní vznesenou argumentací přesto zabýval, neboť je přípustná, když předmětem napadeného rozhodnutí je správní trestání (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71). Není však důvodná, neboť žalobce pouze tvrdil, že udělená přístupová práva znamenají legitimní očekávání, že jejich využití nebude zneužitím. Tuto svou úvahu však ničím nepodložil, ani nereagoval na důvody, které kárnou komisí I. stupně vedly k závěru o zneužití přístupových práv. Pro nedostatek argumentace krajský soud pouze stručně uvádí, že žalobcem vyjádřené přesvědčení je limitováno jak kárnou komisí I. odkazovanou směrnicí, se kterou žalobce nijak nepolemizoval, tak zásadou jediného zaměstnance – úřední osoby, se kterou žalobce rovněž nijak nepolemizoval. Za této situace nemohl mít žalobce žádné očekávání, že jemu přidělená přístupová práva do počítačového systému jej opravňují vstupovat do elektronických daňových spisů daňových subjektů, u kterým není úřední osobou, bez dalšího omezení. Ani tato námitka tedy není důvodná.
21. Žalobce namítl rovněž nesprávnost uloženého kárného opatření, když nebyl definován ani chráněný veřejný zájem a při neexistenci společenské škodlivosti.
22. Podle § 89 odst. 1 zákona o státní službě, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *za kárné provinění lze uložit státnímu zaměstnanci kárné opatření. Podle druhého odstavce kárným opatřením je*

- a) písemná důtka,
 - b) snížení platu až o 15 % na dobu až 3 kalendářních měsíců,
 - c) odvolání ze služebního místa představeného, nebo
 - d) propuštění ze služebního poměru.
23. Podle odstavce třetího, *při určení druhu kárného opatření se přihlédne k závažnosti kárného provinění, zejména ke způsobu jeho spáchání, k významu a rozsahu jeho následků, k okolnostem, za nichž bylo spácháno, k míře zavinění, pohnutkám, dosavadnímu přístupu státního zaměstnance k dodržování služební kázně a k tomu, zda mu již za kárné provinění bylo v minulosti uloženo kárné opatření. Kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného nebo propuštění ze služebního poměru lze uložit jen za zvlášť závažné kárné provinění, zejména pokud státní zaměstnanec porušoval služební kázeň dlouhodobě, svým jednáním způsobil zvlášť závažný následek nebo jednal ze zavrženíhodných pohnutek.*
24. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na úvahy kárné komise I. stupně při ukládání kárného opatření. Zdůraznil, že kárná komise I. stupně považovala vytýkané jednání za nejzávažnější (kárná komise I. stupně společně projednávala tři skutky, o dvou z nich bylo řízení zastaveno), s čímž se žalovaný ztotožnil. Zdůraznil, že neoprávněné „vytěžování“ informací z informačního systému zaměstnavatele ve věci, která se týká žalobceva rodinného příslušníka, a tedy soukromého zájmu žalobce, a to v řízení, ve kterém žalobce vystupoval jako odborný konzultant, je natolik společensky škodlivé, že je jej nutno považovat za závažné kárné provinění. Přihlédl i k tomu, že žalobce vykonával službu na kontrolním oddělení. Snížení platu považoval žalovaný za adekvátní, neboť ani výtka ani pouhé projednání není přiměřenou sankcí, protože se nejedná o drobné nedostatky ve službě. Žalovaný přihlédl též k délce projednávání kárného provinění a celkové době od spáchání skutku.
25. Podle názoru krajského soudu žalovaný dostal kritériím pro odůvodnění přijatého kárného opatření, vyplývajícím z citovaného odstavce třetího § 89 zákona o státní službě. Žalovaný stručně, ale zcela jasně vyjádřil, že za stěžejní kritérium považoval závažnost kárného provinění a okolnosti, za kterých bylo spácháno. Co se týče žalobcem vytýkané absence společenské škodlivosti, tu naopak shledal vysokou s ohledem na postavení žalobce a účel, proč k neoprávněnému užití přístupových práv přistoupil. Žalobce s touto argumentací v žalobě nijak nepolemizuje. Hledisko porušeného veřejného zájmu vyplývá z prvostupňového rozhodnutí, kde za porušený veřejný zájem kárná komise I. stupně označila zájem na správném výběru daní. Ani tato žalobní námitka tedy důvodná není.
- Závěr a náhrada nákladů řízení*
26. Žaloba tak není důvodná, a soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I.).
27. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 12. června 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu